

Inspraakbundel

**Zienswijzen op ontwerpbesluiten en het MER 'BETER BENUTTEN
BESTAANDE 380 KV DIEMEN-LELYSTAD'**

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 142
2270 AC VOORBURG
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	3
KENNISGEVING.....	5

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN:

REGISTRATIENUMMER VERSUS ZIENSWIJZENUMMER.....	7
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN REACTIES.....	8
ZIENSWIJZENUMMER 2020051 tm 20200125.....	9

Woord vooraf

Van vrijdag 11 december 2020 tot en met donderdag 21 januari 2021 lagen de ontwerpbesluiten en het MER ter inzage voor Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad. Eenieder kon naar aanleiding van de ontwerpbesluiten en het MER een zienswijze inbrengen. Overheden konden een zienswijze in de vorm van een reactie geven.

Wat gaat er gebeuren?

TenneT TSO BV, de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet, werkt aan de vergroting van de transportcapaciteit van delen van het landelijk 380kV-net van 2,5 kilo Ampère (dan wel 3,0kA) naar 4 kA. De werkzaamheden vallen onder het programma Beter Benutten 380 kV. Het gaat vooral om delen van de bestaande 380kV-ring. Hiertoe worden de geleiders in de verbindingen vervangen. Waar nodig worden de mastlichamen constructief aangepast (vervangen van – per mast – enkele staalprofielen en bouten en moeren), als onderdeel van algeheel mastonderhoud, inclusief schilderen van de masten.

Waarom is dit project nodig?

Met de voorgenomen werkzaamheden wordt de capaciteit op de 380 kV-hoogspanningslijn tussen Diemen en Lelystad vergroot. De huidige capaciteit van de verbinding tussen Diemen en Lelystad is niet meer toereikend. In Nederland wordt steeds meer elektriciteit verbruikt. Bovendien ontstaan er als gevolg van de toename van zonne-energie en windenergie ook meer pieken in het elektriciteitstransport. Door de capaciteitsvergroting kan er meer elektriciteit tussen Diemen en Lelystad getransporteerd worden.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over het Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad is de rijkscoördinatieregeling van toepassing. Een aantal besluiten dat voor dit project nodig is, wordt voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. De besluiten worden gelijktijdig ter inzage gelegd.

Waar kon u de stukken inzien?

U kon de ontwerpbesluiten en het MER van vrijdag 11 december 2020 tot en met donderdag 21 januari 2021 inzien op www.rvo.nl/diemen-lelystad-380-kv. Op papier kon u de stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op locatie: Gemeentehuis Almere, Stadhuisplein 1, 1315 HR Almere.

Digitale informatiebijeenkomsten

Normaal gesproken worden fysieke inloopbijeenkomsten georganiseerd. Vanwege het coronavirus organiseerde het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat digitale informatiebijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten kreeg u o.a. een animatie te zien, uitleg over de procedure, de werkzaamheden die verricht worden en inzicht in de planning. Ook was er gelegenheid tot het stellen van vragen. De digitale informatiebijeenkomsten waren op:

- Donderdag 7 januari van 19:00 uur tot 21:00 uur
- Dinsdag 12 januari van 19:00 uur tot 21:00 uur
- Donderdag 14 januari van 19:00 uur tot 21:00 uur

Zienswijzen

Op de ontwerpbesluiten en het MER zijn binnen de reactietermijn in totaal 8 zienswijzen binnengekomen (waarvan 8 uniek). De zienswijzen zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Registratie en verwerking

De ontvangen zienswijzen zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 7 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende zienswijzenummer worden opgezocht.

Verdere procedure

Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden verzameld en betrokken bij het vaststellen van de definitieve besluiten. De Commissie voor de milieueffectrapportage brengt een advies uit over het milieueffectrapport. Later kunt u daar ook weer op reageren. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad: Ter inzage legging ontwerpbesluiten en het MER, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van vrijdag 11 december 2020 tot en met donderdag 21 januari 2021 liggen de ontwerpbesluiten en het MER ter inzage voor Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad. Iedereen kan hierop reageren door het indienen van een zienswijze binnen de boven genoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

TenneT TSO BV, de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet, werkt aan de vergroting van de transportcapaciteit van delen van het landelijk 380kV-net van 2,5 kilo Ampère (dan wel 3,0kA) naar 4 kA. De werkzaamheden vallen onder het programma Beter Benutten 380 kV. Het gaat vooral om delen van de bestaande 380kV-ring. Hiertoe worden de geleiders in de verbindingen vervangen. Waar nodig worden de mastlichamen constructief aangepast (vervangen van – per mast – enkele staalprofielen en bouten en moeren), als onderdeel van algeheel mastonderhoud, inclusief schilderen van de masten.

Waarom is dit project nodig?

Met de voorgenomen werkzaamheden wordt de capaciteit op de 380 kV-hoogspanningslijn tussen Diemen en Lelystad vergroot. De huidige capaciteit van de verbinding tussen Diemen en Lelystad is niet meer toereikend. In Nederland wordt steeds meer elektriciteit verbruikt. Bovendien ontstaan er als gevolg van de toename van zonne-energie en windenergie ook meer pieken in het elektriciteitstransport. Door de capaciteitsvergroting kan er meer elektriciteit tussen Diemen en Lelystad getransporteerd worden.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over het Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad is de rijkscoördinatierегeling van toepassing. Een aantal besluiten dat voor dit project nodig is, wordt voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. De besluiten worden gelijktijdig ter inzage gelegd.

Wat is een Milieueffectrapport?

Een milieueffectrapport brengt de milieueffecten in beeld, zoals de effecten op leefomgevingskwaliteit (mens), gezondheid, landschap, natuur, bodem en water. Op deze wijze kan kennis over deze effecten een volwaardige rol spelen bij de besluitvorming.

Waar kunt u de stukken inzien

U kunt de ontwerpbesluiten en het MER van vrijdag 11 december 2020 tot en met donderdag 21 januari 2021 inzien op www.rvo.nl/diemen-lelystad-380-kv. Op papier kunt u de stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op locatie:

- Gemeentehuis Almere, Stadhuisplein 1, 1315 HR Almere

Om de stukken in te zien moet u een afspraak maken i.v.m. de coronamatregelen, dit kan via info@almere.nl of telefoonnummer 036-548 4884 onder vermelding van dossiernummer 203670.

Digitale informatiebijeenkomsten

Normaal gesproken worden fysieke inloopbijeenkomsten georganiseerd. Vanwege het coronavirus organiseert het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat digitale informatiebijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten krijgt u o.a. een animatie te zien, uitleg over de procedure, de werkzaamheden die verricht worden en inzicht in de planning. Ook is er gelegenheid tot het stellen van vragen.

De digitale informatiebijeenkomsten zijn op:

- Donderdag 7 januari van 19:00 uur tot 21:00 uur
- Dinsdag 12 januari van 19:00 uur tot 21:00 uur
- Donderdag 14 januari van 19:00 uur tot 21:00 uur

U kunt zich via het contactformulier op de website van Bureau energieprojecten www.rvo.nl/diemen-lelystad-380-kv aanmelden voor de digitale informatiebijeenkomsten.

U ontvangt na registratie een uitnodiging om deel te nemen aan de digitale informatiebijeenkomst.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van de ontwerpbesluiten en het MER.

We stellen het op prijs als u aangeeft op welk deel van de stukken u reageert en uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

U kunt een zienswijze indienen van vrijdag 11 december 2020 tot en met donderdag 21 januari 2021. Dat kan op verschillende manieren:

Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.rvo.nl/diemen-lelystad-380-kv onder Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad.

- U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad, Postbus 142, 2270 AC Voorburg. Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.
- U kunt ook op werkdagen tussen 9 tot 17 u (m.u.v. de feestdagen) bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat is de verdere procedure

Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden verzameld en betrokken bij het vaststellen van de definitieve besluiten. De Commissie voor de milieueffectrapportage brengt een advies uit over het milieueffectrapport. Later kunt u daar ook weer op reageren. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/diemen-lelystad-380-kv

Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de zienswijze opzoeken. Door te klikken op uw zienswijzenummer wordt u automatisch doorverwezen naar de zienswijze. De zienswijzen zijn opgenomen vanaf pagina 9.

Zienswijzen op de ontwerpbesluiten en het MER 'BETER BENUTTEN BESTAANDE 380 KV DIEMEN-LELYSTAD'

Registratienummer	Zienswijzenummer
202000051	202000051
202000070	202000070
202000081	202000081
202000083	202000083
202000084	202000084
202000085	202000085
202000086	202000086
202000125	202000125

Alfabetisch overzicht organisaties en reacties

Zienswijzen op ontwerpbesluiten en het MER 'BETER BENUTTEN BESTAANDE 380 KV DIEMEN-LELYSTAD'

Zienswijzenummer	Organisatie
202000084	Spuistraat 10 Advocaten, AMSTERDAM
202000125	Van Domselaar Advocatuur, UTRECHT

Zienswijzen 202000051 tm 202000125

Geachte [REDACTED],

Betreft: Mijn zienswijze Vergunningaanpassing opwaarderen van het bestaande 380 kV hoogspanningstracé van TenneT Diemen-Lelystad

Naam indiener:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Mail adres: [REDACTED]

Mijn commentaar en zienswijze betreft het voorgenomen opwaarderen van het bestaande 380 kV hoogspanningstracé van TenneT TSO, meer specifiek mast 37 tot en met mast 79, grotendeels parallel aan de Rijksweg A6, vanaf Muiderberg tot de kruising met de N702 te Almere.

Mijn zienswijze is per aangehaald tekstdeel erboven **vetgedrukt (in bold)** weergegeven en refereert aan letterlijke teksten die zijn overgenomen uit documentatie verstrekt op www.bureau-energieprojecten.nl

Uit documentatie (zoals 3 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN VARIANTEN 3.1 Voorkeursalternatief) en het MER deel A document van Arcadis blijkt onder meer:

‘g. Kappen/snoeien van bomen en struiken

Kappen/snoeien bomen en struiken De locaties waar de toegangswegen, werkterreinen, lierplaatsen, jukken en overkluizingen zijn gepland dienen vrij gemaakt te worden van bomen en struiken. Na het kappen/snoeien van bomen en struiken is het mogelijk om met de aanleg van de toegangswegen, werkterreinen, lierplaatsen, jukken en overkluizingen te beginnen.

Uitgangspunt is dat alle bomen op de locaties van de werkterreinen, lierplaatsen en toegangswegen gekapt kunnen worden. De te kappen/snoeien bomen/groenstrook is opgenomen in het mastenboek. Dit mastenboek dient ter documentatie van alle ingrepen in de leefomgeving tijdens de werkzaamheden. Uitgangspunt is dat deze werkzaamheden door één aannemer uitgevoerd wordt nadat alle flora en fauna is onderzocht en vergunningen zijn aangevraagd.’

Zienswijze: Dit is m.i. onvoldoende. Een dergelijke ingreep dient in deze tijd van CO₂ toename en gewenste afname daarvan, CO₂ neutraal plaats te vinden. Deze compensatie dient m.i. nader uitgewerkt te worden in een compenserende aanplant op locatie of elders.

‘Fase 2: Werkzaamheden aan masten en funderingen.

De werkzaamheden aan de masten en fundaties zullen blijken uit nog uit te voeren berekeningen. Dit houdt in dat er nagenoeg bij alle masten extra heipalen geplaatst worden met een extra betonnen opstort. Daarnaast zal de staalconstructie in de mast op sommige

plaatsen verzwaard dienen te worden. Het heien zal echter met grote zorgvuldigheid gedaan worden, mede omdat het onder een mast plaatsvindt waarin tenminste één circuit in bedrijf is. De exacte werkwijze bepaalt de aannemer, waarschijnlijk worden buizen in delen de grond in geschroefd of geslagen en aan elkaar bevestigd, alvorens de buizen volgestort worden met beton. Per mast is in dit MER gerekend op 8 stalen buispalen en een opstort van beton van ca 8 m³. Daarnaast kunnen de masten d.m.v. extra staalprofielen verstevigd te worden. Dit houdt in dat er diverse transporten met materiaal plaatsvinden.'

Zienswijze: Heien geeft geluidsoverlast en kan schade aan nabijgelegen huizen veroorzaken t.g.v. trillingen. Er dient vooraf duidelijk te worden gemaakt en geld gereserveerd dat evt. schade door Tennet wordt vergoed, zonder ellenlange procedures van bewoners tegen Tennet (zie bijv. afhandeling van gebouwschade in provincie Groningen als een voorbeeld hoe het niet moet.)

Tevens zal er een grote overlast van vrachtverkeer, kapot gereden grasvelden etc. plaatsvinden dat door Tennet na afloop netjes opgeleverd moet worden.

Ook blijkt uit het bovenstaande dat Tennet e.e.a. nog niet heeft uitgewerkt en desondanks een goedkeuring wil verkrijgen, hetgeen m.i. kan leiden tot onaangename verrassingen, zoals veiligheids- en milieurisico's en overlast, en derhalve niet acceptabel is.

'Leefomgeving en gezondheid Magneetvelden.

Als gevolg van faseoptimalisatie neemt de magneetveldzone af. De breedte van de magneetveldzone van het voorkeursalternatief varieert tussen de 150 en 200 meter ten opzichte van tussen de 190 meter en 215 meter in de huidige situatie. Als gevolg van deze afname in de 0.4 microtesla magneetveldzone bevinden zich 254 gevoelige bestemmingen niet langer in de magneetveldzone.'

Zienswijze: Dit impliceert dat in de huidige situatie geen faseoptimalisatie heeft plaatsgevonden door Tennet en dat dus jarenlang nabijgelegen woningen en inwoners zoals in Almere zijn blootgesteld aan een sterker electromagnetisch veld dan noodzakelijk was en is.

Dit is m.i. nogal zorgelijk te noemen en illustreert m.i. tevens waar de belangen en interessen van Tennet liggen, nl. puur financieel met nauwelijks aandacht voor gezondheids- en milieuaspecten, die slechts worden nageleefd in geval van een wettelijke verplichting daartoe. En het staat los van de kwestie of de electromagnetische velden gezondheidsrisico's herbergen of niet.

Geluid- en trillingshinder aanlegfase.

Enkel op locaties in de woonkernen van Almere ligt het geluidniveau tussen de 60 en 65 dB(A), op de andere toetslocaties ligt het onder de 60 dB(A). Het geluidniveau in de woonkernen in Almere mag niet vaker dan 50 dagen optreden, **vandaar de negatieve beoordeling (-).**

Binnen de 10 meter van de werkerterreinen en bouwwegen bevinden zich geen gebouwen.

Enkele woningen in de woonkernen van Almere liggen net binnen de 20 meter grens van de werkerterreinen en bouwwegen. **Daarom zijn de trillingen vanwege aanlegwerkzaamheden als licht negatief (0/-) beoordeeld.**

Zienswijze: Inderdaad, maar wat gebeurt er nu verder om deze negatieve beoordelingen in deze gevallen te voorkomen of de effecten ervan te verminderen tot een acceptabel niveau?

Figuur 6 in MER deel A: Indruk van de bestaande 380kV-verbinding tussen Diemen en Lelystad:

Zienswijze: Zeer suggestieve foto, zo te zien van het Weerwater, waarop de indruk wordt gewekt dat de hoogspanningsverbinding door onbevolkt gebied loopt. Dit is niet het geval want hij loopt dwars door de dichtbevolkte stad Almere, dus de foto geeft geen objectieve indruk van de huidige situering van de hoogspanningsverbinding.

Dit is een uitgelezen kans om een nieuw traject te kiezen door een dunbevolkter gebied, maar Tennet kiest de voor hun gemakkelijkste en goedkoopste weg en dat is ook hun core business, *i.e.* Financiële argumenten prevaleren en Tennet schuift de rest naar de achtergrond. De Nederlandse overheid heeft echter een meer holistisch beleid met daarin ook milieu, welzijn e.d., als het goed is en dient Tennet hierin te corrigeren als dat nodig is.

De gehele MER ademt deze financial-driven benadering, de sectie 2.2. met alternatieven is m.i. niet objectief te noemen, is zeer summier, en lijkt slechts te zijn opgenomen voor de vorm.

Sectie 2.2. van MILIEUEFFECTRAPPORTAGE DIEMEN-LELYSTAD Deel A:

Daarnaast leidt het realiseren van een nieuwe 380kV-verbinding leidt tot "het verplaatsen van het probleem". Nederland is zeer dicht bevolkt. Een nieuwe verbinding zal altijd nieuwe bewoners en waarschijnlijk nieuwe gemeenten 'raken'.

Zienswijze: In de polder rondom Almere is nog steeds een vrijwel onbevolkt gebied vanaf de Hollandse brug tem zuiden van de A6 en van daaruit richting het onafgebouwde kasteel tussen Almere Stad en Haven en dan verder oostelijk. Daar is ruimte voor een nieuwe extra verbinding van de benodigde extra 1.5 kA (later evt. uitbreidbaar naar hogere stroomsterkten), maar inderdaad de kosten zullen hoger zijn. Een ander alternatief is een nieuwe extra verbinding vlak langs de IJmeerdijk in het daar ondiepe IJsselmeer, vanaf de Hollandse brug naar Lelystad.

.....de capaciteit van de huidige verbinding te verhogen van 2,5 kA (kilo Ampère) naar 4 kA. Deze verhoging is de maximale verhoging die kan plaatsvinden zonder dat er grote aanpassingen aan de hoogspanningsstations en masten moet plaatsvinden. Ook kan deze verzwaring plaatsvinden binnen de huidige magneetveldzone. Het beter benutten van het bestaande net biedt uit oogpunt van kostenefficiëntie, omgevingsimpact en realisatietermijn grote voordelen ten opzichte van het aanleggen van een nieuwe verbinding met de benodigde capaciteit. Dit is dan ook in de verbinding Diemen – Lelystad 380 kV de meest adequate maatregel gebleken vanuit kosten en omgevingseffecten. *Aandachtspunt daarbij is wel, dat TenneT in haar Kwaliteits- en CapaciteitsDocument 2017 (KCD 2017) heeft aangegeven dat er ondanks de nu voorziene capaciteitsvergroting vanaf 2025 opnieuw capaciteitsknelpunten tussen Diemen en Lelystad worden verwacht. Dit betekent evenwel zeker niet, dat de capaciteitsvergroting een tijdelijke maatregel is of niet nodig is, omdat er te zijner tijd mogelijk een grootschaliger oplossing zal worden uitgevoerd.*

Zienswijze: Zoals hierboven al aangeven: Mijn advies is om dit nu groots en holistisch aan te pakken en het probleem op de langere termijn terdege op te lossen (wellicht nu duurder maar wel duurzamer en houdbaar op de langere termijn), i.p.v. een opeenstapeling van tijdelijke ‘oplossingen’ en ‘houtje touwtje *ad hoc*’ benaderingen zoals Tennet blijkbaar nu nastreeft.

Leefomgeving en gezondheid

Magneetvelden Als gevolg van faseoptimalisatie neemt de magneetveldzone af. De breedte van de magneetveldzone van het voorkeursalternatief varieert tussen de 150 en 200 meter ten opzichte van tussen de 190 meter en 215 meter in de huidige situatie. Als gevolg van deze afname in de 0.4 microtesla magneetveldzone bevinden zich 254 gevoelige bestemmingen niet langer in de magneetveldzone.

Zienswijze: Dit kan een voordeel zijn maar het kan ook zo zijn dat van de resterende ‘gevoelige bestemmingen’ de gemiddelde magnetische veldsterkte zal toenemen t.o.v. de huidige situatie. Dat is ongewenst, en nu niet duidelijk op grond van de verstrekte informatie, en moet m.i. nader gespecificeerd worden.

Verzonden: 1/9/2021 12:59:31 PM

Onderwerp: Zienswijze

Project: Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen- Lelystad

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: [REDACTED]

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

Ontwerp - besluit bouwvergunning van de Gemeente Almere,

in het bijzonder het tracé tussen paal 056 en paal 065.

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Het besluit gaat niet in op:

de effecten na de realisatie van de bouwwerkzaamheden:

- gevolgen voor de direct omwonende van de verhoging van de capaciteit, waaronder - maar niet beperkt tot -

1) toegenomen straling en de waardevermindering van de direct aangrenzende woningen voor de komende 50 jaren;

2) de perceptie van toekomstige kopers van mijn woning over de effecten van de verhoogde capaciteit en de dientengevolge afnemende aantrekkelijkheid van de woning;

3) de verwachting dat na de realisatie de esthetische situatie voor een periode van tenminste 50 jaar ongewijzigd zal blijven, met de mogelijkheid om met een beroep op de thans aangevoerde argumenten, de capaciteit nog verder te verhogen, mocht daar aanleiding toe zijn.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Op geen enkele manier wordt een afweging gemaakt op de de effecten als hiervoor omschreven of wordt een schadeloosstelling in het vooruitzicht gesteld.

Bij de verwerving van mijn woning was van een mogelijke capaciteitsuitbreiding nog geen sprake.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

1) Directe waardevermindering van mijn woning;

2) Risico van ziekten als gevolg van toegenomen straling.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

In de toelichting wordt aangegeven dat het mogelijk is hoogspanningsleidingen met een lengte tot 15 kilometer ondergronds aan te leggen. Het is derhalve mogelijk het gedeelte van het tracé tussen paal 056 en paal 065 ondergronds te realiseren.

Verzonden: 1/20/2021 12:50:05 PM

Onderwerp: Zienswijze

Project: Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen- Lelystad

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: [REDACTED]

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

Procedure t.a.v. communicatie

78596489_6141587_Zienswijze_t-a-v-_informatie__communicatieverplichting.pdf

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

N.v.t.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, op het gebied van communicatie

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, indiener is woonzaam in magneetveldzone

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

n.v.t.

Opsteller Zienswijze

Zienswijze / eis t.a.v. informatie & communicatieverplichting

Tennet is van voornemen om de transportcapaciteit in het bestaande 380 kV hoogspanningsnet tussen Diemen en Lelystad te verhogen van 2,5 kA (kilo Ampère) naar 4 kA. Dit is bijna een verdubbeling van de transportcapaciteit in het hoogspanningsnet. Tennet geeft aan dat deze verzwaring kan plaatsvinden zonder dat de huidige magneetveldzone groter wordt.

Tennet houdt zich strikt aan de regels van de overheid. Dit betekent dat Tennet geen rekening hoeft te houden met de situatie binnen de magneetveldzone. Feit is wel dat de magneetveldsterkte, binnen de magneetveldzone, in specifieke gevallen, zal uitvallen dan in de huidige situatie het geval is. Dit zal vooral het geval zijn dichtbij de hoogspanningslijnen. De reden dat Tennet een dergelijke verzwaring kan toepassen heeft te maken met de constructies en regelgeving die hieronder beschreven zijn;

- Programma Beter Benutten
- Voorzorgsbeginsel & onderscheid “bestaande” en “nieuwe situaties” bij hoogspanningslijnen
- Beperkte aanpassing omgevingsvergunning

Programma Beter benutten

Beter Benutten Bestaande 380 kV is een programma voor het vergroten van de capaciteit van delen van het landelijke 380 kV elektriciteitstransportnet. Het beter benutten wil zeggen dat er geen nieuwe lijn komt maar dat de capaciteit van een bestaande verbinding wordt uitgebreid/verzwaard.

Binnen dit programma wordt er puur financieel gekeken naar de beste mogelijkheid. Er wordt geen rekening gehouden met de huidige regelgeving rondom nieuwe hoogspanningslijnen.

De reden van dit programma is dat hoogspanningslijnen zoals die tussen Diemen en Lelystad al 50 jaar oud, afgeschreven zijn en financieel gezien onderbouwd vervangen kunnen worden door een nieuw tracé elders (bijv. niet in een woonwijk). Het is echter op meerdere vlakken lastig om elders een nieuw tracé te vinden en makkelijker om het huidige tracé op te waarderen. Mogelijke gezondheidsrisico's zijn hieraan onderschikt.

Vorzorgsbeginsel & onderscheid “bestaande” en “nieuwe situaties” bij hoogspanningslijnen

In het huidige voorzorgbeleid hoogspanningslijnen wordt onderscheid gemaakt tussen “bestaande situaties” en “nieuwe situaties”. Voor “bestaande situaties” wordt uitgegaan van het vigerende bestemmingsplan en de reeds in procedure gezette wijzigingen daarop. Onder “bestaande situatie” wordt in het advies van 2005 echter ook begrepen het vervangen van eventueel aanwezige koper geleiders door staal/aluminium geleiders conform de huidige stand der techniek. In het advies van 2008 wordt daar niet meer over gesproken.

Wijzigingen aan bestaande lijnen of wijzigingen van bestemmingsplannen, waardoor het aantal gevoelige bestemmingen in de specifieke zone niet toeneemt, zijn niet bezwaarlijk volgens het advies van 2005. In dat advies is daaraan toegevoegd dat “ter vermijding van schadeclaims en tijdverlies” de

gemeenten geadviseerd wordt eerder in gang gezette en vergevorderde maar nog niet onherroepelijk vastgestelde planwijzigingen in beginsel als bestaande situatie aan te merken. Daar waar het redelijkerwijs nog mogelijk is om dit advies te implementeren in gevallen waarin de planwijzigingen reeds in gang zijn gezet en nog niet zijn vastgesteld, luidt het advies om alsnog met het voorzorgbeleid rekening te houden.

Voor het omgaan met de risico's van hoogspanningslijnen bestaat geen specifiek Europees beleid. Wel is er een aanbeveling van de Raad van de Europese Unie aan de lidstaten over de beperking van blootstelling van de bevolking aan elektromagnetische velden van 0 Hz-300 GHz. 12 Daaruit volgt voor de kort termijneffecten een referentiewaarde van 100 microtesla. Op grond van het voorzorgsbeginsel zijn adviezen van de staatssecretaris van VROM geformuleerd om te voorkomen dat kinderen langdurig blootgesteld worden aan magneetvelden van bovengrondse hoogspanningslijnen. 13 In het advies van oktober 2005 aan lokale overheden adviseert de staatssecretaris van VROM "...om bij de vaststelling van streek- en bestemmings- plannen en van de tracés van bovengrondse hoogspanningslijnen, dan wel bij wijzigingen in bestaande plannen of van bestaande hoogspanningslijnen, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0.4 microtesla (de magneetveldzone)".

Beperkte aanpassing omgevingsvergunning

In de opgestelde omgevingsvergunning wordt (pijnlijk) duidelijk welke invloed, de gebrek aan regelgeving, heeft op de verzwaring tussen Diemen en Lelystad. **"In het kader van het voorzorgsbeginsel is de sterkte van het magneetveld in de magneetveldzone geen punt van afweging."** Met andere woorden. Zolang de magneetveldzone niet groter wordt is Tennet vogelvrij om te doen wat zij wil, niet belemmerd door enige regelgeving vanuit de overheid.

Conclusie

Door het ontbreken van regelgeving voor de bewoners van woningen die binnen de magneetveldzone van hoogspanningslijnen wonen wordt er een onbegrijpelijk onderscheid gemaakt in regelgeving tussen bestaande en nieuwe situatie van hoogspanningslijnen.

Door het programma beter benutten, heeft Tennet de mogelijkheid onderscheid te maken tussen bestaande en nieuwe situaties. Hierdoor kunnen er aanpassingen doorgevoerd worden waarbij er door Tennet geen rekening gehouden hoeft te worden met de huidige voorzorgsmaatregelen. Hierdoor wordt er geen rekening gehouden met mogelijke gezondheidsrisico's en worden de bewoners binnen de magneetveldzone hieraan blootgesteld.

Om de verzwaring van de hoogspanningslijn tussen Diemen en Lelystad mogelijk te maken is Tennet verplicht een vergunningsprocedure door te lopen. Onderdeel van de procedure is het informeren van de betrokkenen. Hieronder valt ook het informeren van de bewoners die wonen in de woningen in de huidige en nieuwe magneetveldzone. Deze verplichting is niet volledig uitgevoerd en dient opnieuw opgestart te worden. Daarnaast is de materie bijzonder complex en lastig te begrijpen voor een groot deel van de samenleving.

Actiepunten Zienswijze / eis t.a.v. informatie & communicatieverplichting

De informatievoorziening die tot nu toe is toegepast is onvoldoende. Tot nu toe heeft Tennet de informatievoorziening algemeen gehouden. Er is tot op heden niet bekend gemaakt of gecommuniceerd waaraan de bewoners van de specifieke woningen in de huidige en nieuwe situatie blootgesteld worden. Daarom is hieronder de zienswijze beschreven;

De werkzaamheden aan de hoogspanningslijnen worden opgeschort/uitgesteld totdat de onderstaande punten zijn behandeld;

- Tennet dient alle bewoners van de 955 woningen, die binnen de huidige magneetveldzone liggen, per woning apart en schriftelijk (in begrijpelijke taal) duidelijk te maken aan welke magneetveldsterkte (berekende jaargemiddelde met mogelijk verwachte pieken o.i.d.) zij in de huidige situatie en na de verzwaring blootgesteld worden. In welke vorm dit is kan het beste bepaald worden door Tennet zelf.
- In de communicatie moet ook beschreven worden wat de mogelijke gevolgen/risico's kunnen zijn van het wonen (langdurige aanwezigheid) binnen een magneetveldzone. Het vergelijken met een pakje sigaretten waarbij het gevolg van roken op duidelijk gemaakt wordt is een metafoor die gemaakt kan worden.
- Zoals in het verhaal hierboven beschreven is er (betreurenswaardig genoeg) geen regelgeving voor de situatie binnen de magneetveldzone bij bestaande situaties zoals tussen Diemen en Lelystad. Echter neemt dit niet weg dat de bewoners zelf, op basis van de hoeveelheid magneetveldsterkte waar men in de nieuwe situatie blootgesteld gaat worden, de keuze moeten kunnen maken of zij dit wel of niet willen.
- Wanneer de bewoners van alle 955 woningen zijn geïnformeerd en duidelijk is dat bewoners van woningen, in de magneetveldzone, in de nieuwe situatie aan een andere magneetveldsterkte worden blootgesteld dan dat zij in de huidige situatie worden blootgesteld moeten zij de gelegenheid worden gesteld hier vragen over te kunnen stellen. Hiervoor zal per woning aandacht besteed moeten worden aan de situatie die van toepassing is. Dit zal in begrijpelijke taal uitgelegd moeten worden.
- Wanneer duidelijk is dat bewoners van woningen, in de magneetveldzone, in de nieuwe situatie aan een andere magneetveldsterkte worden blootgesteld dan dat zij in de huidige situatie worden blootgesteld moeten zij in de gelegenheid worden gesteld dit, ondersteund door de informatievoorziening in het punt hierboven genoemd, te accepteren of niet te accepteren. Dit kan betekenen dat bewoners op zoek gaan naar een woning die buiten de nieuwe magneetveldzone.
- Tennet zal deze groep de tijd en gelegenheid moeten geven om de informatie tot zich te nemen, een keuze te maken en de benodigde maatregelen te nemen.

Tennet heeft de plicht om de mogelijke gezondheidsrisico's waaraan de bewoners van de woningen in de nieuwe situatie aan worden blootgesteld zijn, ondersteund door de voorzorgsmaatregelen in nieuwe situaties, inzichtelijk te maken. In de procedure die gevolgd is, is dit onvoldoende uitgevoerd.

Totdat dit proces afgerond is kunnen er geen werkzaamheden plaatsvinden die betrekking hebben op de verzwaring van de hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad.

Middels deze zienswijze wordt bezwaar gemaakt tegen de procedure die gevolgd is en wordt Tennet gevraagd om de bewoners van de woningen in de huidige magneetveldzone alsnog correct en volledig te informeren en de gelegenheid te geven eventuele maatregelen te treffen en/of keuzes te maken.

Verzonden: 1/21/2021 12:12:57 PM

Onderwerp: Zienswijze

Project: Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen- Lelystad

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: [REDACTED]

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

Uitbreiding 2.5 kA naar 3 kA van 380 kV Diemen

78624458_6144833_Zienswijze_2020Jan21_-_Uitbreiding_2-5_kA_naar_3_kA_van_380_kV_Diemen_-_Lelystad.docx

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie word document bijlage 1

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie word document bijlage 1

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie word document bijlage 1

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie word document bijlage 1

Bureau Energieprojecten van het ministerie van EZK ontvangt uw zienswijzen bij voorkeur digitaal.

Dat kan via www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Diemen-Lelystad 380 KV'

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding 380 KV Diemen Lelystad

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

Zienswijze(s): A en B

A. Onduidelijkheid over de ontwerpstroom van de huidige 380 kV verbinding Diemen – Lelystad

In de zienswijze sessies in October 2018 werd uitsluitend gesproken van een ontwerpstroom van 2.5 kA per circuit voor de huidige 380 kV verbinding Diemen - Lelystad.

Ook in de MER Diemen-Lelystad Deel A op blz 5 en 6 wordt er nog steeds gesproken van het vergroten van de capaciteit van 2.5 kA naar 4 kA voor Diemen - Lelystad.

Maar we zien in dezelfde MER nu voor het eerst ook het getal van 3 kA voorbij komen voor de ontwerpstroom van de huidige 380 kV verbinding Diemen - Lelystad, zie:

- MER Diemen-Lelystad Deel A - Inleiding - Huidige verbindings capaciteit is 2.5 kA of 3 kA - blz 4

Volgens de MER is de huidige situatie de Referentiesituatie, zie:

- MER Diemen-Lelystad Deel B - Referentiesituatie - blz 9

En bij de berekening van de huidige Magneetveldzone is in deze MER gebruikt gemaakt van een ontwerpstroom van 2.8 kA en niet van 2.5 kA, zie:

- MER Diemen-Lelystad Deel B - Tabel A-3 - Rekenstromen huidige situatie Hoogspanningscircuit: DIM-LLS380 - Spanningsniveau 380 kV - **Ontwerpstroom 2826 A** - Rekenstroom 847.8 A - blz 139

Vanwaar deze verschillen in ontwerpstroom voor de huidige 380 kV verbinding?

Hoe kan de ontwerpstroom ineens veranderen van de huidige 380 kV verbinding?

Als voor de ontwerpstroom van 2.5 kA wordt aangehouden en niet 2.8 kA, wordt het berekende "voordeel" voor de specifieke magneetveldzone(s) tov van de toekomstige 380 kV verbinding van 4 kA ook minder.

En dit heeft weer een negatief effect op het aantal gevoelige bestemmingen na de capaciteitsuitbreiding naar 4 kA.

Maar hoe zeker is het eigenlijk dat straks voor de nu geplande 380 kV van Diemen - Lelystad ook niet 10% extra wordt genomen bovenop de 4 kA? De tijd zal het leren...

B. Onduidelijkheid of en hoe lang (in jaren) de nu berekende specifieke magneetveldzone(s) stand zal houden na de geplande capaciteitsvergroting van 4 kA

Deze MER geeft voor de allereerste keer inzicht in het jaargemiddelde belastingpercentage voor de huidige 50 jaar oude 380 kV verbinding Diemen - Lelystad.

De trend van het jaargemiddelde belastingpercentage van de huidige 380 kV verbinding steeg in 6 jaar tijd enorm van 2012/2013 (14,30%) t/m 2017/2018 (31,36%), zie:

- MER Diemen-Lelystad Deel B - Beleidskader 1.1 - blz 7

Op basis van een ontwerpstroom van 2.5 kA is de jaargemiddelde rekenstroom per circuit dus in 6 jaar toegenomen van 358 A naar 784 A.

De vraag is nu hoe verloopt dit de komende 12 jaar (tot 2030)?

De toekomstige 380 kV verbinding is gebaseerd op een ontwerpstroom van 4 kA.

In 12 jaar tijd daarna zou volgens de MER het jaargemiddelde van de rekenstroom per circuit kunnen groeien van 784 A naar ergens tussen de 800 A of 1200 A, zie:

- MER Diemen-Lelystad Deel B - Toegepaste rekenstromen A.2.1 - blz 140

De nieuwe investeringplannen tot 2030 van Tennet geven hier niet echt een duidelijk antwoord op, Wel is er een (urgente) capaciteitsstudie aangekondigd wat er moet gebeuren na 2030 met de 380 kV verbinding Diemen - Lelystad.

Helaas biedt versie 4.1 van de meest recente handreiking van het RIVM hier uitkomst voor Tennet: 30% jaargemiddelde rekenstroom mag worden overschreden in aanloop naar een nieuwe oplossing!, zie:

- Handreiking voor het berekenen van de specifieke magneetveldzone bij bovengrondse hoogspanningslijnen (Versie 4.1) - 1.4 Keuze zoneberekening - blz 7

Het RIVM laat in het met midden hoeveel procent overschrijding dan is toegestaan. En nieuwe capaciteit oplossingen gaan jaren duren, ook dat is bekend.

De specifieke magneetveldzone(s) (0.4 micro Tesla) voor de capaciteitsvergroting naar 4 kA in de MER zijn allemaal berekend op basis van de 30% jaargemiddelde rekenstroom.

Tot op heden wordt er steeds gecommuniceerd dat de 0.4 micro Tesla magneetzone zal krimpen, maar de vraag is meer: hoe snel gaat het weer groeien?

Want de specifieke magneetveldzone(s) (0.4 micro Tesla) kan en mag gewoon groter worden!

Daarom zou het goed zijn als Tennet, net zoals in deze MER is gedaan, het jaargemiddelde belastingpercentage jaarlijks te gaan communiceren aan de bewoners van de gevoelige bestemmingen.

Verzonden: 1/21/2021 3:52:20 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen- Lelystad
Achternaam: ██████████
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: █
Straat: Postbus 11232
Huisnummer: 10
Postcode: 1001 GE
Woonplaats: Amsterdam
Land: Nederland
Telefoonnummer: (020) 520 51 00
E-mailadres: info@spuistraat10.nl
Als: Advocaat namens cliënt
(Mede) namens:
Organisatie: Spuistraat 10 Advocaten

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

Zie bijlage

78631260_6146052_Spuistraat_10_advocaten_opgehaald_20-10-2021.pdf

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt programma Beter Benutten Bestaande 380 kV/Diemen-Lelystad
Postbus 142
2270 AC Voorburg

Per aangetekende post

Amsterdam, 19 januari 2021
uw kenmerk:
ons kenmerk:
onderwerp: Zienswijze

Geachte heer/mevrouw,

Op 11 december 2020 is het ontwerpbesluit voor aanpassing hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad bekend gemaakt. Volgens dit besluit wordt de transportcapaciteit van de hoogspanningslijn 380 kV verbinding tussen Diemen en Lelystad vergroot van 2500 naar 4000 Ampere. Daarnaast zullen er verschillende werkzaamheden worden uitgevoerd, waaronder het ophangen van nieuwe geleiders met een hogere transportcapaciteit dan de huidige geleiders. Ook worden er onderdelen vervangen en wordt de mastfundatie en constructie versterkt.

woonende heeft bezwaar tegen dit ontwerpbesluit. Hierbij stuur ik u namens zijn zienswijze.

Situatie

In de nabijheid van hoogspanningsverbindingen dient rekening te worden gehouden met elektromagnetische velden. In Almere vallen relatief veel woningen binnen de zogenaamde magneetveldzone: 890 woningen, één basisschool en één kinderdagopvang.

woont in een kleinschalig project gebouwd in de jaren 80 in Almere bestaande uit 9 unieke woningen op een afstand van 44 meter van de bestaande bovengrondse hoogspanningsleiding. Hij maakt zich ernstig zorgen om zijn gezondheid. Toen hij destijds zijn huis kocht, waren de schadelijke effecten van de magneetveldzone nog niet bekend. Inmiddels is daar veel onderzoek naar gedaan en is gebleken dat men grotere gezondheidsrisico's loopt door in de directe omgeving van een hoogspanningsverbinding en een magneetveldzone te wonen. Voor is het dan ook van groot belang dat de gezondheidsrisico's worden weggenomen dan wel geminimaliseerd worden.

Tevens heeft het feit dat zijn woning zich bevindt in een magneetveldzone ook invloed op de marktwaarde en verkoopbaarheid van zijn woning.

Voorzorgbeleid

Het zogenaamde voorzorgbeleid uit 2005 van de Rijksoverheid (Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, SAS/20051831182005) adviseert provincies, gemeenten en netbeheerders om geen nieuwe woningen, crèches, scholen, en kinderdagverblijven te bouwen, binnen een zone, waarin de jaargemiddelde magneetveldsterkte hoger is dan $0,4 \mu\text{T}$. Op 18 april 2018 heeft de Gezondheidsraad een nieuw advies uitgebracht over hoogspanningslijnen en gezondheid. Hierin wordt geadviseerd om het voorzorgbeleid in stand te houden en wordt daarnaast ter overweging gegeven om het beleid uit te breiden naar ondergrondse elektriciteitskabels en andere bronnen van magneetvelden in het elektriciteitsnet.

Ontwerpbesluit omgevingsvergunning Aanvraagnummer: OLO-4386221

Het ontwerpbesluit voor aanpassing van de hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad bevat verschillende deelbesluiten, waaronder ontwerpbesluit Omgevingsnummer OLO-4386221, welke de situatie in Almere betreft.

Volgens dit ontwerpbesluit kan de capaciteitsvergroting van de hoogspanningsverbinding van 2,5 kA naar 4 kA plaatsvinden zonder de afmetingen van de bestaande hoogspanningsmasten te wijzigen. Deze capaciteitsvergroting zou niet in strijd zijn met de gebruiksbepalingen van de van toepassing zijnde bestemmingsplanregelingen.

Door de beoogde capaciteitsvergroting kan de relevante magneetveldzone groter worden. Maar door het treffen van technische maatregelen (faseoptimalisatie) zou de magneetveldzone in de nieuwe situatie smaller zijn dan in de huidige situatie. De magneetveldzone varieert in de bestaande situatie tussen circa 190 en 215 meter terwijl in de nieuwe situatie door faseoptimalisatie sprake zal zijn van een zone van circa 150 tot 200 meter. Het aantal gevoelige bestemmingen dat binnen de specifieke magneetveldzone ligt zou hierdoor in de nieuwe situatie afnemen.

Vanuit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening, heeft de gemeente de gevolgen van de capaciteitsvergroting in beeld gebracht en in de context van onderhavige omgevingsvergunning beoordeeld.

Op grond van het Voorzorgbeleid dient zoveel als mogelijk is voorkomen te worden, dat er nieuwe situaties ontstaan, waar kinderen langdurig worden blootgesteld aan magnetische velden.

Op 4 november 2018 heeft het ministerie een Verdieping van het advies met betrekking tot de hoogspanningslijnen (DGM/2008105664) gegeven. Volgens deze verduidelijking wordt de onderhavige situatie beoordeeld als zijnde een nieuwe situatie. Nu er in de magneetveldzone van de betreffende hoogspanningsinstallaties woningen zijn gelegen, dient deze nieuwe situatie op grond van het beleid dus juist te worden voorkomen.

In het ontwerpbesluit wordt echter geconcludeerd dat nu het aantal gevoelige bestemmingen niet zal toenemen, er geen sprake is van bezwaarlijke activiteiten.

Deze conclusie is echter onjuist. Er is sprake van een nieuwe situatie en dan dient er immers voorkomen worden, dat er situaties ontstaan/voortduren waarin men langdurig wordt blootgesteld aan magnetische velden.

Daarbij kan vanuit een goede ruimtelijke ordening niet voorbij gegaan worden aan de gevolgen voor de gezondheid. Uit diverse onderzoeken blijkt dat het wonen in de omgeving van een hoogspanningskabel gevolgen heeft voor de gezondheid. Dat de magnetische straling niet groter wordt door de beoogde werkzaamheden, maakt niet dat er voorbij gegaan kan worden aan alternatieve mogelijkheden die minder gevaarlijk zijn voor de gezondheid.

Tevens is het bestuursorgaan ook op grond van artikel 7.35 Wet Milieubeheer verplicht om rekening te houden met alle gevolgen die het besluit kan hebben voor het milieu, waaronder de gezondheid van de burgers.

Ten onrechte wordt dan ook geconcludeerd, dat het aspect elektromagnetische velden zich niet verzet tegen verlening van de omgevingsvergunning.

Milieu Effect rapportage (MER)

Op grond van artikel 7.23 onder d Wet Milieubeheer dient de MER een beschrijving te bevatten van de redelijke alternatieven, die relevant zijn voor de activiteit en de specifieke kenmerken ervan met een opgave van de belangrijkste motieven voor de gekozen optie in het licht van de milieu-effecten van de activiteit.

TenneT zou verschillende oplossingen hebben beoordeeld. In de MER is echter alleen onderzoek gedaan naar het zogenaamde voorkeursalternatief, aangezien dit de meest adequate maatregel zou zijn vanuit kosten- en omgevingseffecten. De alternatieven worden slechts genoemd, maar niet beschreven.

Het ontwikkelen van alternatieven is echter een cruciale stap in het proces. Zonder een uitwerking van de alternatieven kan immers niet worden nagegaan of het voorgestelde traject het minst binnen de bandbreedte van de onderzochte alternatieven valt.

Nu de MER alleen een beschrijving geeft van het voorkeursalternatief van TenneT en daarmee voorbij gaat aan de andere alternatieven, is er geen sprake van een zorgvuldig onderzoek en besluit.

Het voorgaande is ook van belang, nu in de MER wordt aangegeven dat er ook met de voorgestelde capaciteitsvergroting in 2025 opnieuw capaciteitsknelpunten op het traject worden verwacht.

Daarnaast bevat de MER berekeningen, waarbij wordt uitgegaan van de huidige situatie (2500 ampere), maar niet van de beoogde nieuwe situatie, waarin de transportcapaciteit wordt vergroot. De berekeningen zijn dan ook niet duidelijk en inzichtelijk.

Alternatieven

De huidige masten zouden na de werkzaamheden een magneetveldzone rond de hoospanningsmasten hebben van 90 meter. Er zijn inmiddels echter nieuwe masten, die een stralingsgebied van 50 meter hebben.

Uit onderstaand overzicht van het Kennisplatform elektromagnetische velden blijkt dat de magneetveldzone bij een zogenaamde nieuwe windtrackmast aanzienlijk kleiner is dan bij de huidige Donaumasten.

hoogspanningslijn met spanning in kilovolt (kV)	hoogste sterkte van het magneetveld recht onder de lijn (in microtesla)	afstand in meters tussen de rand van de magneetveldzone en het punt midden onder de hoogspanningslijn
50 kV	---	25 - 40
110 kV	3 - 12	35 - 50
150 kV	3 - 15	55 - 80
220 kV	10 - 17	45 - 125
380 kV Donaumast	6,5 - 20	110 - 215
380 kV Wintrackmast	5 - 15	50 - 100

woont op 44 meter afstand van mast 050. Zijn woning valt dan in de huidige situatie, maar ook na uitvoering van de bouwplannen van het ontwerpbesluit binnen de magneetveldzone. Hij loopt daarmee dan ook een gezondheidsrisico. Nu en vele andere bewoners in Almere binnen een magneetveldzone van 90 meter wonen, zou het voor hem dan ook van groot belang zijn als de nieuwe masten geplaatst worden. De magneetveldzone wordt daarmee immers aanzienlijk verkleind, waardoor men niet meer gezondheidsrisico's loopt dan andere burgers.

Tennet gaat hieraan voorbij en is van mening dat het niet noodzakelijk is om nieuwe masten te plaatsen. Ik verwijs u hiervoor naar het antwoord dat ontving op zijn telefonische vraag wat de overweging is om de huidige masten te versterken in plaats van nieuwe masten.

De overweging om de huidige masten te laten staan en geen nieuwe masten zoals de Wintrack-masten is puur een kostentechnische. TenneT heeft namelijk de wettelijk taak om de leveringszekerheid te waarborgen, op een zo doelmatig mogelijke manier. Dit betekent onder andere dat TenneT bestaande infrastructuur, die met beperkte aanpassing nog naar behoren functioneert, niet kan vervangen door nieuwe infrastructuur als daar geen aanleiding voor is vanuit technische noodzaak, wet- en regelgeving of landelijk beleid.

Ten onrechte maakt TenneT alleen een kostentechnische afweging en gaat daar mee voorbij aan mogelijke alternatieven, die het gezondheidsrisico aanzienlijk verminderen.

Onzorgvuldige procedure

In de MER is slechts één mogelijkheid uitgewerkt en wordt ondanks de wettelijke plicht hiertoe voorbij gegaan aan alternatieve mogelijkheden. Daarnaast is niet duidelijk of de berekeningen in de MER de huidige situatie of de beoogde situatie betreffen. Daarmee is er niet alleen sprake van een onzorgvuldig besluit, maar is het besluit ook niet inzichtelijk

Het besluit is dan ook in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.

Gezien het voorgaande

Gezien het voorgaande verzoek ik u met in achtneming van deze zienswijze het ontwerpbesluit niet vast te stellen, nu het gebruik van het gebied zoals aangegeven in het bestemmingsplan in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en nu de alternatieven niet inzichtelijk en duidelijk zijn onderzocht.

Hoogachtend,

Verzonden: 1/21/2021 3:55:43 PM

Onderwerp: Zienswijze

Project: Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen- Lelystad

Achternaam: ██████████

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: ██████

Straat: █████ ██████████

Huisnummer: █████

Postcode: █████ █████

Woonplaats: ██████████

Land: ██████████

Telefoonnummer: ████████████████████

E-mailadres: ████████████████████

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

Verzwareing stroomdoorvoer Diemen - Lelystad en met name het deel dat aangepakt wordt en loopt door de woonwijk Filmwijk Almere

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Dat kan ik niet beoordelen

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Er is volgens mij geen rekening gehouden met het feit dat de mast bij sterkere wind een fluittoon produceert welke bij meer staalgebruik zou kunnen verergeren en overlast veroorzaken.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ik heb begrepen uit de info-avond dat niet alleen de fundering van de masten worden verzwaard, maar dat er ook extra staal in de mast moet worden aangebracht.

Waar wij ons zorgen over maken is dat als het begint te waaien de masten een fluittoon maken. Indien er extra staal wordt aangebracht zou dit erger kunnen worden. Aangezien wij direct naast de mast wonen en slapen is dat voor ons onwenselijk. Ik verzoek U er rekening mee te houden dat de mast niet nog meer geluid produceert.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 1/21/2021 4:00:43 PM

Onderwerp: Zienswijze

Project: Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen- Lelystad

Achternaam: ██████████

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: █████

Straat: ██████████

Huisnummer: █

Postcode: █████ █

Woonplaats: ██████████

Land: ██████████

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Bedrijf

(Mede) namens:

Organisatie: ████████████████████

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

Zie bijlage

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

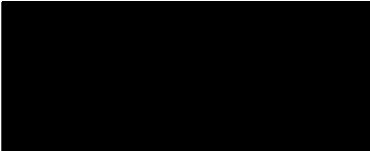
Zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

Lelystad, 19 januari 2021

Ministerie van Economische Zaken
En Klimaat
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt "Programma Beter Benutten
Bestaande 380kV/project Diemen-Lelystad"
Postbus 142
2270 AC VOORBURG

Betreft: Indienen zienswijze verbinding Diemen-Lelystad.

Geachte heer/mevrouw,

Wij wonen in het gebied van het "IJzeren Gordijn".
Dit is het begin van de lijn vanaf De Maxima Centrale naar Diemen.
Op ons land staan 16 masten, waarvan 5 van Tennet.
Te weten mastnummers 08/145, 08/146, 08/148, 08/149, 08/150.

Wij ergeren ons al jarenlang aan de vergoedingen van de masten.
De overlast van de masten wordt alleen maar erger, doordat de mechanisatie in
de landbouw steeds groter en breder wordt. Zodat het bewerken van het land
eromheen steeds moeilijker wordt.

Laat staan het onderhoud onder de masten! Wat hierdoor eigenlijk onmogelijk
wordt.

Nu jullie de masten gaan updaten en de mastfundatie constructie versterkt wordt,
wordt het onderhoud onder de masten nog moeilijker.

Bij iedere voet wordt een nieuwe fundatie gestort die vele malen groter is dan de
oude fundatie, wat dus nog meer problemen zal veroorzaken.

De vergoedingen van de masten heeft ook te maken met de grondprijs.

Vijftig jaar geleden was de grondprijs circa 9000 gulden.

Dit is omgerekend circa € 4.150.

De grondprijs is nu in ons gebied rond de € 150.000 per hectare.

Dit is 36 keer hoger dan in 1971.

De vergoedingen zijn daarentegen niet in deze mate verhoogd.

Als straks de lijn is aangepast, is de transportcapaciteit vele malen groter.

Dus kan er omgerekend nog meer geld doorheen gejaagd worden.

Dus willen wij als grondeigenaar meeprofiteren om de overlast te verzachten.

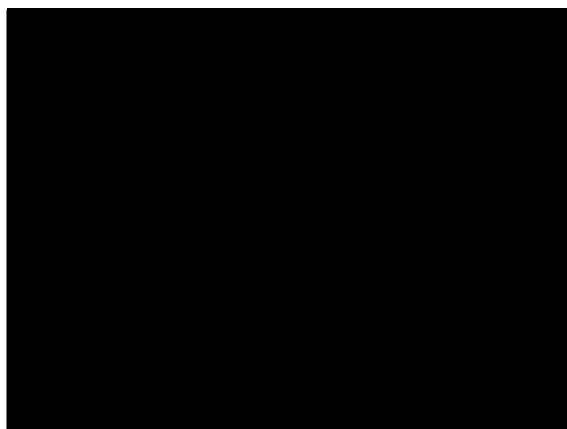
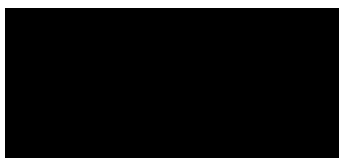
Ook de waarde van onze grond bij eventuele verkoop van onze boerderij is hierdoor ook lager.

En daarom is onze eis dan ook dat, voordat jullie één voet op ons land zetten, er een fatsoenlijke vergoeding / compensatie voor de overlast en minderwaarde van de grond wordt vastgelegd. Omdat de mogelijkheden van onze bedrijfsvoering beperkt worden door deze masten.

Ook willen wij dat van de andere 11 masten, beheerd door Reddyn, mee worden genomen in deze eis.

Wij zien graag uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 1/26/2021 2:05:22 PM

Onderwerp: Zienswijze

Project: Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen- Lelystad

Achternaam: ██████████

Tussenvoegsel(s): ██████

Voorletters: ██████

Straat: Oorsprongpark

Huisnummer: 12

Postcode: 3581 ET

Woonplaats: Utrecht

Land: Nederland

Telefoonnummer: ██████████

E-mailadres: info@vandomselaar-advocatuur.nl

Als: Advocaat namens cliënt

(Mede) namens:

Organisatie: Van Domselaar Advocatuur

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

Zie bijlage

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

Bureau Energieprojecten Inspraakpunt
Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad
Postbus 142
2270 AC VOORBURG

Per aangetekende en gewone post

UW KENMERK :
ONS KENMERK : 2020.003
INZAKE : zienswijze opwaardering 380 kV-verbinding
UTRECHT, 19 januari 2021

Geachte heer, mevrouw,

Tot mij wendden zich [REDACTED], wonende aan de [REDACTED]
[REDACTED], met het verzoek hun belangen te behartigen terzake het navolgende.

TenneT heeft diverse omgevingsvergunningen aangevraagd ten behoeve van het deelproject “Opwaardering 380 kV-verbinding Diemen-Lelystad”. De in dat kader genomen ontwerpbesluiten en het MER liggen tot en met 21 januari a.s. ter inzage (**bijlage 1**). Het doel van deze aanvraag is om in de toekomst een grotere transportcapaciteit mogelijk te maken door middel van het “opwaarderen” van de bestaande 380 kV-ring.

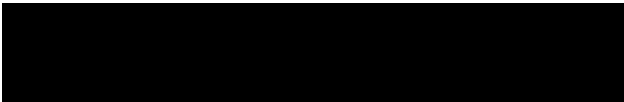
Cliënten maken zich zorgen over de gevolgen van het opwaarderen van de transportcapaciteit op hun gezondheid. Cliënten verwijzen in dat kader naar diverse (wetenschappelijke) rapporten¹ die aantonen dat er wel degelijk een verband bestaat tussen hoogspanningslijnen en diverse ziekten en gezondheidsklachten.

¹ www.kennisplatform.nl, KP EMV 20140425 (herziening van 20101118-01), 25-04-2014; L. Kheifets, et al. Pooled analysis of recent studies on magnetic fields and childhood leukaemia, British Journal of Cancer (2010) 103, 1128 – 1135. www.kennisplatform.nl, Mogelijk meer Alzheimersterfte bij Hoogspanningslijnen, 2009 – 001 - 1 / (3); A. Huss et al, “ Residence near power lines and mortality from neurodegenerative diseases: longitudinal study of the Swiss population ”, november 2008; Medisch Dossier april 2009, Dossier Elektromagnetische velden: ziekte onder hoogspanning, april 2009. Int J Epidemiol, 2008, 37, 329-340. Epidemiology, 2002, 13, 21-31;

Cliënten wensen zich - middels deze zienswijze tegen alle besluiten en het MER die tussen 11 december 2020 en 21 januari 2021 ter inzage liggen (zie bijlage 1 hiervoor) en een afzonderlijk schrijven naar TenneT - alle rechten voor te behouden om eventuele schadelijke gevolgen van (het opwaarderen van) de hoogspanningsleiding op Tennet en zo nodig op de betrokken bestuursorganen te verhalen.

Onder voorbehoud van alle rechten en weren.

Hoogachtend,

Overheid.nl

U bent hier: Home / Staatscourant 2020, 64201

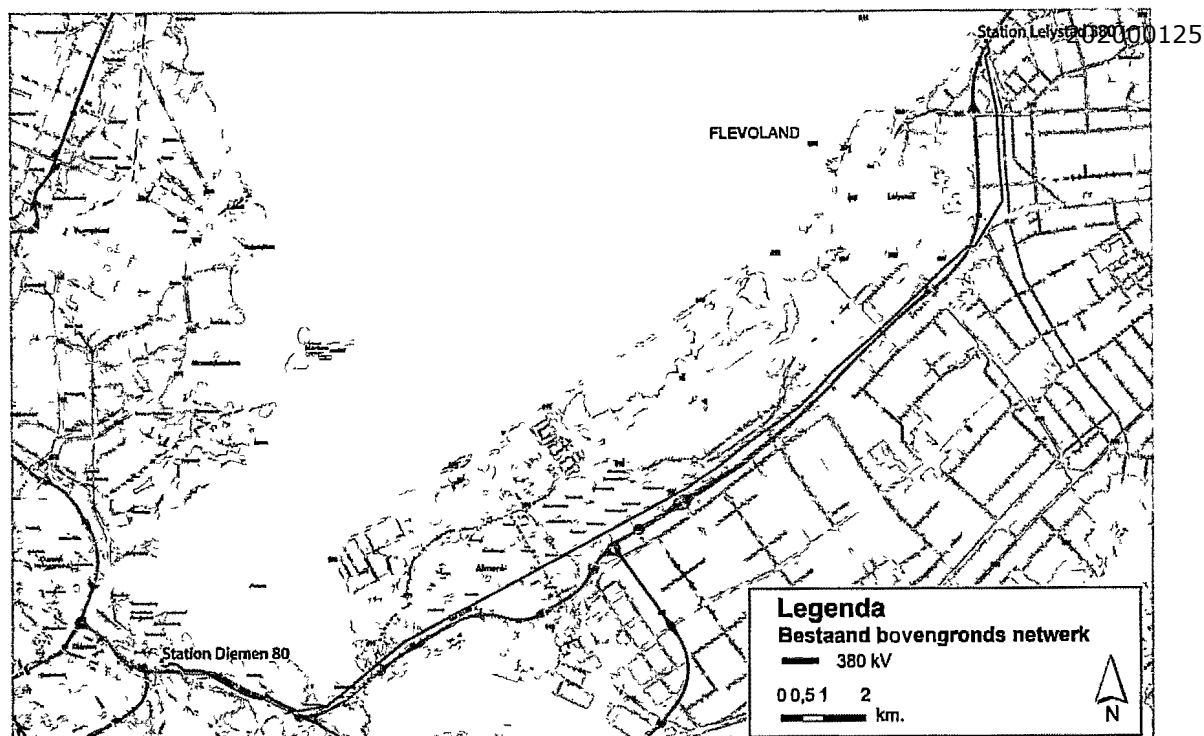

Staatscourant van het Koninkrijk der Nederlanden

Datum publicatie	Organisatie	Jaargang en nummer	Rubriek
10-12-2020 09:00	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat	Staatscourant 2020, 64201	Vergunningen

Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad: Ter inzage legging ontwerpbesluiten en het MER, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van vrijdag 11 december 2020 tot en met donderdag 21 januari 2021 liggen de ontwerpbesluiten en het MER ter inzage voor Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad. Iedereen kan hierop reageren door het indienen van een zienswijze binnen de boven genoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

TenneT TSO BV, de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet, werkt aan de vergroting van de transportcapaciteit van delen van het landelijk 380kV-net van 2,5 kilo Ampère (dan wel 3,0kA) naar 4 kA. De werkzaamheden vallen onder het programma Beter Benutten 380 kV. Het gaat vooral om delen van de bestaande 380kV-ring. Hiertoe worden de geleiders in de verbindingen vervangen. Waar nodig worden de mastlichamen constructief aangepast (vervangen van – per mast – enkele staalprofielen en bouten en moeren), als onderdeel van algeheel mastonderhoud, inclusief schilderen van de masten.

Waarom is dit project nodig?

Met de voorgenomen werkzaamheden wordt de capaciteit op de 380 kV-hoogspanningslijn tussen Diemen en Lelystad vergroot. De huidige capaciteit van de verbinding tussen Diemen en Lelystad is niet meer toereikend. In Nederland wordt steeds meer elektriciteit verbruikt. Bovendien ontstaan er als gevolg van de toename van zonne-energie en windenergie ook meer pieken in het elektriciteitstransport. Door de capaciteitsvergroting kan er meer elektriciteit tussen Diemen en Lelystad getransporteerd worden.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over het Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad is de rijkscoördinatieregeling van toepassing. Een aantal besluiten dat voor dit project nodig is, wordt voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. De besluiten worden gelijktijdig ter inzage gelegd.

Een milieueffectrapport brengt de milieueffecten in beeld, zoals de effecten op

Wat is een Milieueffectrapport?

leefomgevingskwaliteit (mens), gezondheid, landschap, natuur, bodem en water. Op deze wijze kan kennis over deze effecten een volwaardige rol spelen bij de besluitvorming.

Waar kunt u de stukken inzien

U kunt de ontwerpbesluiten en het MER van vrijdag 11 december 2020 tot en met donderdag 21 januari 2021 inzien op www.rvo.nl/diemen-lelystad-380-kv. Op papier kunt u de stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op locatie:

- Gemeentehuis Almere, Stadhuisplein 1, 1315 HR Almere

Om de stukken in te zien moet u een afspraak maken i.v.m. de coronamatregelen, dit kan via info@almere.nl of telefoonnummer 036-548 4884 onder vermelding van dossiernummer 203670.

Digitale informatiebijeenkomsten

Normaal gesproken worden fysieke inloopbijeenkomsten georganiseerd. Vanwege het coronavirus organiseert het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat digitale informatiebijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten krijgt u o.a. een animatie te zien, uitleg over de procedure, de werkzaamheden die verricht worden en inzicht in de planning. Ook is er gelegenheid tot het stellen van vragen.

De digitale informatiebijeenkomsten zijn op:

- Donderdag 7 januari van 19:00 uur tot 21:00 uur
- Dinsdag 12 januari van 19:00 uur tot 21:00 uur
- Donderdag 14 januari van 19:00 uur tot 21:00 uur

U kunt zich via het contactformulier op de website van Bureau energieprojecten www.rvo.nl/diemen-lelystad-380-kv aanmelden voor de digitale informatiebijeenkomsten.

U ontvangt na registratie een uitnodiging om deel te nemen aan de digitale informatiebijeenkomst.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van de ontwerpbesluiten en het MER.

We stellen het op prijs als u aangeeft op welk deel van de stukken u reageert en uw ~~zienswijze~~ **zienswijze** onderbouwt met argumenten.

U kunt een zienswijze indienen van vrijdag 11 december 2020 tot en met donderdag 21 januari 2021. Dat kan op verschillende manieren:

Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.rvo.nl/diemen-lelystad-380-kv onder Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad.

- U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad, Postbus 142, 2270 AC Voorburg. Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.
- U kunt ook op werkdagen tussen 9 tot 17 u (m.u.v. de feestdagen) bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat is de verdere procedure

Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden verzameld en betrokken bij het vaststellen van de definitieve besluiten. De Commissie voor de milieueffectrapportage brengt een advies uit over het milieueffectrapport. Later kunt u daar ook weer op reageren. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Beter Benutten Bestaande 380 kV Diemen-Lelystad en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/diemen-lelystad-380-kv

Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

› Over deze website

› Contact

› English

[Help](#)[Zoeken](#)[Informatie hergebruiken](#)[Privacy en cookies](#)[Toegankelijkheid](#)[Sitemap](#)[Open data](#)[Linked Data Overheid](#)[PUC Open Data](#)[MijnOverheid.nl](#)[Rijksoverheid.nl](#)[Ondernemersplein](#)[Werkenbijdeoverheid.nl](#)

Staatsblad, Staatscourant en Tractatenblad worden met ingang van 1 juli 2009 als pdf-bestanden uitgegeven. De hier aangeboden pdf-bestanden van deze bladen vormen de formele bekendmakingen in de zin van de Grondwet. Voor publicaties van vóór deze datum geldt dat alleen de in papieren vorm uitgegeven bladen formele status hebben; de hier aangeboden elektronische versies daarvan worden bij wijze van service aangeboden.

Aanvragen en vergunningen

Nr	Naam	Aanvraag	Ontwerpbesluit
1	Omgevingsvergunning handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening <i>Ministerie van Economische Zaken en Klimaat</i>	Aanvraag deel 1 (pdf, 90 MB) Aanvraag deel 2 (pdf, 35 MB)	Ontwerpbesluit (pdf, 172 kB)
2	Omgevingsvergunning bouwen <i>Gemeente Diemen</i>	Aanvraag deel 1 (pdf, 63 MB) Aanvraag deel 2 (pdf, 75 MB)	Ontwerpbesluit (pdf, 165 kB)
3	Omgevingsvergunning bouwen <i>Gemeente Gooise Meren</i>	Aanvraag deel 1 (pdf, 89 MB) Aanvraag deel 2 (pdf, 51 MB) Aanvraag deel 3 (pdf, 84 MB)	Ontwerpbesluit (pdf, 187 kB)
4	Omgevingsvergunning bouwen <i>Gemeente Almere</i>	Aanvraag deel 1 (pdf, 89 MB) Aanvraag deel 2 (pdf, 51 MB) Aanvraag deel 3 (pdf, 85 MB)	Ontwerpbesluit (pdf, 190 kB)
5	Omgevingsvergunning bouwen <i>Gemeente Lelystad</i>	Aanvraag deel 1 (pdf, 62 MB) Aanvraag deel 2 (pdf, 90 MB) Aanvraag deel 3 (pdf, 90 MB)	Ontwerpbesluit (pdf, 243 kB)
6	Ontheffing soortenbescherming Wet natuurbescherming <i>Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit</i>	Aanvraag (pdf, 28 MB)	Ontwerpbesluit (pdf, 275 kB)